

Gjennomføring av datainnsamling i henhold til gjeldende personvernregelverk

Undersøkelse rettet mot elever på utenlandsopphold i videregående opplæring

Avdeling for undersøkelser og analyser og avdeling for internasjonalt samarbeid i grunnopplæringen i Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir) skal i samarbeid gjennomføre en ny brukerundersøkelse mot norske elever som er på utenlandsopphold i videregående opplæring skoleåret 2025–26.

Undersøkelsen er forankret i rundskriv F-04-16 fra Kunnskapsdepartementet, og det er besluttet at undersøkelsen skal gjennomføres årlig. Det er HK-dir som vil gjennomføre datainnhenting i form av en nettbasert brukerundersøkelse til elevene og som vil oppsummere resultatene. Målet er å gjennomføre datainnsamling i april-mai 2026.

HK-dir gjennomførte en tilsvarende undersøkelse i 2025 for skoleåret 2024–25, i 2024 for skoleåret 2023–24 og i 2023 for skoleåret 2022–23.¹ SIU/Diku gjennomførte brukerundersøkelser mot norske elever på utveksling i utlandet på Vg2, både for skoleåret 2015–16 og for 2018–19.²

Målgruppe

Målgruppen for undersøkelsen er elever som er på utenlandsopphold med støtte fra Lånekassen skoleåret 2025–26, enten via en utvekslingsorganisasjon eller gjennom et utvekslingssamarbeid forvaltet av skole eller fylkeskommune. Elevene er i alderen 17 til 18 år når undersøkelsen sendes ut.

Formål og innhold

Undersøkelsene skal gi

- økt kunnskap om elevenes opplevelse av utenlandsoppholdet, både av faglig og sosial kvalitet, samt informasjon knyttet til elevenes trygghet og trivsel i forbindelse med utvekslingen.
- et bedre grunnlag for å videreutvikle ordningen der norske elever i videregående opplæring får mulighet til å ha et utenlandsopphold med lånekassestøtte. Resultatene vil bli brukt av HK-dir i forvaltning av ordningen.

¹ Dokumentasjon knyttet til undersøkelsene ligger i P360 på sakene 25/02466, 24/04222 og 22/04727.

² Dokumentasjon knyttet til undersøkelsen i 2019 er arkivert i Dikus arkiv på sak 18/00280.

- informasjon som HK-dir kan bruke til å vurdere i hvilken grad utvekslingsorganisasjonene og utvekslings samarbeidene fortsatt oppfyller vilkårene for godkjenning.

Persondata

HK-dir vil sende undersøkelsen til hele kullet med utvekslings elever og avtaleelever for 2025–26. Vi vil i forbindelse med undersøkelsen samle inn følgende data om elevene:

- løpenummer
- e-postadresse
- telefonnummer
- kjønn
- alder
- fylke
- lærested i Norge
- trinn (Vg1, Vg2 eller Vg3)
- studieprogram (yrkesfaglig eller studieforbereidende)
- utvekslingsland
- mottatt støtte fra Lånekassen høst 2025 og/eller vår 2026
- hvorvidt eleven er reiser via utvekslingsorganisasjon eller utvekslingsavtale

Samtlige data i listen over innhentes fra Lånekassen. E-postadresse er en forutsetning for å kunne sende ut spørreskjemaet til målgruppen. Vi ber om telefonnummer for å kunne sende purringer på SMS for forhåpentligvis å øke svarprosenten. De øvrige opplysningene er nødvendige for å gjennomføre brukerundersøkelsen i tråd med formålet med undersøkelsen og bestemmelser i rundskriv F-04-16 fra Kunnskapsdepartementet.

I spørreundersøkelsesverktøyet Questback bruker vi innstillingen «skjult identitet» på spørreundersøkelsen. Det innebærer at identifiserbar informasjon som e-postadresse, IP-adresse, nettlesertype, operativsystem og liknende ikke blir lagret sammen med svarene.

Innledningsvis, før undersøkelsen starter, blir respondentene bedt om ikke å oppgi særlige kategorier av personopplysninger i de åpne fritekstfeltene. Dersom en respondent likevel oppgir slik informasjon i fritekst, vil vi sørge for at informasjonen blir slettet så snart som mulig, og senest i forbindelse med lagring av dataene hos HK-dir.

Behandling av personopplysninger

HK-dir er behandlingsansvarlig. Prosjektets kjernegruppe består av Hanne Størset, Dag Otto Brænde, Aud Trohaug og Pia Ianke (prosjektleder).

I forkant av at undersøkelsen blir sendt ut, får alle respondentene tilsendt skriftlig informasjon per e-post om formålet med undersøkelsen, hva samtykket

innebærer, hva slags opplysninger vi samler inn, hvilke rettigheter de har, at det er frivillig å delta, hvem som er ansvarlig for undersøkelsen, hvordan vi oppbevarer og bruker opplysningene, varighet på prosjektet og hvordan de kan få mer informasjon.

For å delta i undersøkelsen må den enkelte respondent aktivt samtykke til behandling av sine personopplysninger, i tråd med personopplysningsloven artikkel 6, nummer 1, bokstav a. Dersom respondenten ikke samtykker, har de ikke mulighet til å gjennomføre undersøkelsen.

Behandling, sikkerhet og varighet

Opplysningene vi samler inn, vil behandles konfidensielt. Kun enkeltpersoner hos HK-dir og Questback (databehandler med databehandleravtale) vil ha tilgang til opplysningene. Databehandler overleverer rådata med skjult identitet slik at ansatte i HK-dir ikke vil kunne knytte e-postadresse til svarene.

Behandling av opplysningene:

- Data lages kryptert på beskyttet område i HK-dir sin SharePoint. Data sikres gjennom at personopplysninger krypteres under lagring og forsendelse. Området har adgangsbegrensning og tilgang gis kun til dem som har tjenstlige behov.
- I datainnsamlingsfasen vil personopplysningene lagres sikkert hos vår databehandler, Questback. Så snart arbeidet med undersøkelsen er avsluttet og dataene er lagret på HK-dirs SharePoint, vil vi slette dataene i Questback.
- Lånekassen gir tilgang til uttrekket fra et skjermet rom fra deres SharePoint-område. Data oppbevares og overføres kryptert og med adgangsbegrensning.

Opplysningene blir ikke lagret utenfor EU/EØS, overføres ikke til en tredjestat eller en internasjonal organisasjon.

HK-dir planlegger å gjennomføre en brukerundersøkelse mot utvekslingselever i videregående opplæring årlig. Prosjektperioden for undersøkelsen i 2026 startet i mars 2026. Målet er at resultater fra undersøkelsen skal publiseres på våre nettsider i løpet av oktober 2026.

Om lag hvert femte år skal vi skrive en større rapport basert på samlede resultater fra de årlige undersøkelsene. HK-dir ønsker å ta vare på rådata fra undersøkelsene frem til rapporten er ferdigstilt og i om lag ett år etter, for å kunne kontrollere for eventuelle feil i datamaterialet.

HK-dir vil tilgjengeliggjøre et anonymisert datasett, der åpne svar er slettet, via Sikt sin Surveybank. Lagring i Sikts Surveybank vil skje i tråd med Sikts retningslinjer og rutiner for anonymisering.

Tilleggsopplysninger

Alle analyser og data som publiseres vil være anonymisert i tråd med gjeldende personvernlov.

Behovet for en personvernkonsekvensvurdering (DPIA) er vurdert i henhold til gjeldende prosedyre. HK-dirs vurdering er at spørreundersøkelsen og behandlingen av personopplysninger i forbindelse med denne, ikke vil medføre en høy risiko for de registrerte.

Ved fremtidige undersøkelser til samme målgruppe vil HK-dir be om et nytt uttrekk av kontaktinformasjon fra Lånekassen.